נוהל הגשת בקשות בדבר זכאות רפואית לתג חניה לנכה והשגה על החלטה

רקע

אגף הרישוי שבמשרד התחבורה משמש גוף המחליט על זכאותו של אדם מוגבל בניידות לקבלת תג חניה לנכה במצבים שאין רופא המוסמך לקבוע נכות על פי דין. ההגשה מתבצעת באמצעות טופס דיגיטלי במערכת הזדהות לאומית או דואר ישראל.

בעבר, המשרד לא הגביל את מספר הבקשות החוזרות ומאחר והגשתן אינן כרוכה בעלות כלשהי- אנשים שבקשתם נדחתה הגישו בקשות חוזרות ונשנות, ללא מגבלה, על אף שלא חל שינוי במצבם, לעיתים על בסיס אסמכתאות זהות. מצב זה גרם לעומס על המערכת.

הוראות החוק

חוק חניה לנכים, התשנ"ד-1993 (להלן – החוק) מגדיר "נכה" בסעיף 1 כדלקמן: "**נכה" - עיוור, אדם אשר רופא שהוסמך לאשר נכות על פי דין אישר לגביו בכתב אחת מאלה, או אדם שניתן לגביו אישור בכתב כאמור בסעיף 1א: (1) שדרגת נכותו מגיעה ל-60% לפחות ותנועתו בדרכים בלי רכב עלולה לערער את מצב בריאותו (2) שהוא מוגבל בהליכה וזקוק לכיסא גלגלים לצורך ניידותו (3) שהוא נכה הזקוק לרכב כאמצעי תנועה בגלל רגליו הנכות**";

סעיף 1א' לחוק קובע: "**לא ניתן לאשר נכות על פי דין, רשאי רופא שהסמיכה רשות הרישוי לאשר כי מתקיים באדם האמור בפסקה (1) להגדרה 'נכה'**".

זה המקום לציין כי ישנם רופאים אחרים המוסמכים על פי דין לקבוע נכות המזכה בתג חניה לנכה (כגון רופאי משרד הביטחון, ביטוח לאומי וכיוצא בזה), אשר נוהל זה אינו עוסק בהם.

מטרה

נוהל זה מטרתו לטייב ולייעל את הטיפול בבקשות לתגי חניה לנכה, על מנת לתת שירות טוב ומהיר יותר לציבור על ידי חסכון בזמן ניהולי ורפואי. הנוהל מגדיר את אופן הגשת בקשה לתג חניה לנכה, האופן בו ניתן להגיש השגה, והמועד בו ניתן להגיש בקשה עקב שינוי במצב הרפואי ופרטים חשובים נוספים.

הנוהל מגדיר את התנאים להגשה חוזרת של בקשה עקב החמרה במצב רפואי לעומת השגה על החלטת הרופא, מסדיר את אופן הטיפול באלה, ומבהיר את ההבחנה בין שני המצבים.

בקשה לתג חניה לנכה או לחידוש התג

בקשה לתג נכה לנכה או לחידוש התג תוגש באופן דיגיטלי או באמצעות דואר ישראל (יפורט בהמשך) ותכלול:

1. טופס ייעודי לבקשה לתג חניה לנכה המצוי באתר האינטרנט בכתובת **https://www.gov.il/he/service/disability_parking_badge**- מלא ומפורט.
2. מסמכים רפואיים אשר עומדים בתנאים המפורטים להלן:

- על המסמכים הרפואיים להיות עדכניים, קרי מ-12 החודשים שקדמו להגשת הבקשה.
- המסמכים הרפואיים יהיו חתומים על ידי רופאים מקצועיים ויכללו את פרטי הרופא, מומחיותו, מספר רישיונו ותאריך כתיבת המסמך.
- המסמכים הרפואיים יכללו התייחסות ליכולת התנועה והניידות.
- חובה לכלול את המסמכים המפורטים **בנספח א' לנוהל זה**, בהתאם לתחום הרפואי מושא הבקשה.
- יש לצרף סיכום רפואי **חתום דיגיטלית** מקופת החולים, נוסף על המסמכים המפורטים בנספח א'.
- אין לשלוח דיסקים וצילומי רנטגן.

לתשומת הלב: המסמכים לא יוחזרו ולכן מומלץ לשמור עותק.

3. מסמכים נוספים לצורך בדיקת זכאות לאגרת רישוי מופחתת, כמפורט בהרחבה בבקשה לתג (כגון צילום ת"ז, צילום רישיון רכב, צילום המחאה/אישור ניהול חשבון ועוד).
4. **ניתן להגיש בקשה לחידוש תג חניה חודשיים לפני מועד פקיעת התג הקיים**.

השלמת מסמכים

תינתן אפשרות להגשת תוספת מסמכים רפואיים לבקשה קיימת, כאשר הוגשה בקשה וניתנה בה החלטת רופא המורה על השלמת מסמכים ו/או מידע. במצב כזה אין מדובר בבקשה חדשה ו/או חוזרת אלא בתוספת לבקשה קיימת.

בקשה חוזרת עקב החמרה במצב הרפואי והשגה על החלטת רופא

קיימים שני סוגי בקשות נוספות, קרי בקשה חוזרת עקב החמרה במצב הרפואי והשגה על החלטת רופא. להלן ההבחנה ביניהן:

1. **בקשה חוזרת עקב החמרה במצב רפואי** –בקשה זו תוגש כאשר המבקש טוען, באופן שמגובה באסמכתאות רפואיות מעודכנות, להחמרה במצבו הרפואי מאז הבקשה האחרונה.
2. **השגה על החלטת הרופא** –בקשה זו תוגש כאשר המבקש סבור כי החלטת הרופא שגויה, ללא שינוי במצב הרפואי לעומת מצבו בעת הגשת הבקשה.

בקשה חוזרת עקב החמרה במצב הרפואי

1. ניתן להגיש בקשה חוזרת אך ורק אם חלה החמרה משמעותית במצב הרפואי, שלא הופיעה בבקשה הקודמת ו/או במסמכים הרפואיים.
2. הבקשה תוגש בטופס בקשה חוזרת עקב החמרה במצב הרפואי המצוי באתר המשרד.
3. הבקשה תלווה במסמכים רפואיים **חדשים ומעודכנים.**
4. **ניתן להגיש בקשה מסוג זה בחלוף 3 חודשים ממועד הגשת הבקשה האחרונה**.

השגה על החלטת רופא

1. במידה והחלטת הרופא בבקשה לתג חניה לנכה ו/או לחידושה שגויה לדעת המבקש (למשל: מאחר שנדחתה; אושרה לפרק זמן שלדעת המבקש קצרה ממה שזכאי; או כל סיבה אחרת), יהא המבקש רשאי להגיש השגה על החלטת הרופא.
2. ההשגה תיבחן על ידי רופא אחר, שלא בחן את הבקשה המקורית.
3. כפי שהוסבר לעיל, השגה תוגש כאשר המבקש חולק על החלטת הרופא ולא בשל שינוי במצבו הרפואי.
4. המבקש נדרש לצרף טופס השגה מנומק הכולל אסמכתאות רפואיות תומכות.
5. ניתן להגיש השגה אחת בלבד על החלטת רופא. השגה נוספת תידחה על הסף.
6. **יש להגיש את ההשגה בתוך 45 ימים ממועד קבלת ההחלטה**.

הגשת בקשה חדשה לתג חניה לנכה

המועד להגשת בקשה חדשה לתג חניה לנכה, מקום בו נדחתה בקשה (מכל סוג שהוא) או השגה, הינו בחלוף 6 חודשים מהחלטתו האחרונה של הרופא.

אופן הגשת הבקשות

לנוחיות המבקשים, ניתן להגיש בקשות מכל סוג שפורט לעיל והשגה, באחת מהדרכים הבאות:

1. באמצעות דואר ישראל לכתובת: מחלקת ניידות, אגף הרישוי, ת.ד. 72, חולון 58102.
2. בקשה חדשה- באופן דיגיטלי באמצעות מערכת הזדהות לאומית.
3. השגה או החמרה- באמצעות הקישור בקשת עדכון על השגה או החמרה במצב הרפואי

טיפול בבקשות וזמן מענה

- בסמכות ראש מנהל תנועה ו/או רשות הרישוי ו/או רופא רשות הרישוי לקבוע כי במקרה מסוים או בסוגי מקרים ניתן יהיה לזמן את המבקש לבדיקה פרונטלית.
- החלטה לגבי בקשה מכל סוג שהוא תתקבל בתוך 90 ימים ממועד קבלת כלל המסמכים הנדרשים באופן תקין במשרד התחבורה.

- ההחלטה תהיה מנומקת.
- תשובות תינתנה במייל (למגישים באמצעות מערכת הזדהות לאומית) או בדואר (למגישים בדואר רגיל).
- סטטוס הטיפול ניתן לבדיקה באמצעות מוקד השירות (5678*) או באמצעות טופס פניות הציבור של רשות הרישוי :

https://govforms.gov.il/mw/forms/RishuyDepCont@mot.gov.il

מועד תחילה ותוקף

מאחר והנוהל מצריך היערכות, ובכלל זה התאמות מחשוביות, מועד כניסתו לתוקף לעניין בקשה חוזרת עקב החמרה במצב הרפואי, השגה על החלטת רופא והגשת בקשה חדשה לתג חניה לנכה יחול ביום 1.10.2025. יצוין כי מועד התחילה נדחה למועד הנ"ל בשל אילוצים ועומסים הנובעים מריבוי בקשות, בין היתר חוזרות, הממתינות להחלטת רופא.

שאר רכיבי הנוהל יכנסו לתוקף החל מיום 3.6.2025.

תוקפו של הנוהל נקבע כהוראת שעה שהוארכה עד ליום 1.1.2027. במהלך תקופה זו צפויים להבחן שינויים מהותיים בתהליך הנפקת התגים וכן ניתן יהיה להפיק לקחים מיישום הנוהל.

נספח א' – מסמכים רפואיים נדרשים

תחום רפואי	בדיקות עזר/מסמכים	פענוח הדמיות	חוות דעת/הערכת מומחה רלוונטי
אונקולוגיה	מסמך אונקולוגי הכולל מידע על אבחנה, תאריך אבחנה וטיפולים	מסמך פענוח הדמיה רלוונטי/ ביופסיה	הערכה קלינית של מצבו העדכני של החולה באותה עת
אורטופדיה	סיכום אשפוז (במידה והיה אשפוז) תוצאות EMG, במקרים רלוונטיים	מסמך פענוח תוצאת צילומים/MRI/CT	מסמך מומחה אורטופדי/שיקומי
פגיעה נוירולוגית מרכזית	סיכום אשפוז (במידה והיה אשפוז) EEG (ככל שקיים)	מסמך פענוח MRI/CT	מסמך מומחה נוירולוגי/שיקומי
פגיעה נוירולוגית הקפית	סיכום אשפוז (במידה והיה אשפוז) תוצאות EMG		מסמך מומחה נוירולוגי/שיקומי
נשימה/ריאות	תיפקודי ריאה כולל דפוזיה סיכום אשפוז (במידה והיה אשפוז)		מסמך מומחה ריאות
לב	סיכום אשפוז (במידה והיה אשפוז) מבחן מאמץ עם או ללא אקו לב במאמץ		מסמך מומחה לב כולל פירוט של מקטע הפליטה
בעיות שיווי משקל/ יציבות	סיכום אשפוז אא"ג, נוירולוגיה, שיקום (במידה והיה אשפוז)		מסמך מומחה א.א.ג., נוירולוג, שיקום
עצמות ופרקים	תוצאות בדיקות דם רלוונטיות	מסמך פענוח MRI/CT	מסמך ראומטולוג
כלי דם	דופלר כלי דם גפיים תחתונות		מסמך מומחה כלי דם
עיוור			תעודת עיוור פורמאלית-השירות לעיוור במשרד הרווחה או הביטוח הלאומי
נושאי פסיכיאטריה/ אוטיזם/מוגבלות שיכלית התפתחותית	מסמכים מגורמי בריאות הנפש/ מסמכים מרופא ילדים בעל התמחות בנוירולוגיה או התפתחות הילד/ נוירולוג/רופא שיקומי. יש לצרף אישור משרד העבודה והרווחה -רק אם קיים, אישור זה אינו חובה.		חובה לפרט מגבלות ניידות ברורות כתנאי לזכאות ו/או שתנועתו בדרכים עלולה לערער את מצבו הרפואי

- בנוסף, יש לצרף סיכום רפואי **<u>חתום דיגיטלית</u>** מקופת החולים.